

Rökning bland unga

Clara Henriksson (clara.henriksson@can.se)

LUFT 14 september 2017

CAN?

Källa: Skolelevers drogvanor

- Riksrepresentativ enkätundersökning av skolelever (urval)
- Årskurs 9 sedan 1971 (16-åringar) Världens längsta tidsserie!
- Görs på uppdrag av Socialdepartementet
- Väletablerad undersökning – Officiella uppgifter om tobaksanvändning bland unga på nationell nivå (ANDT-indikatorsmått)
- År 2017 deltog ca 6,000 i åk 9. (Klassbortfall: 13% Elevbortfall: 17%)

Finns att ladda ner på:
www.can.se

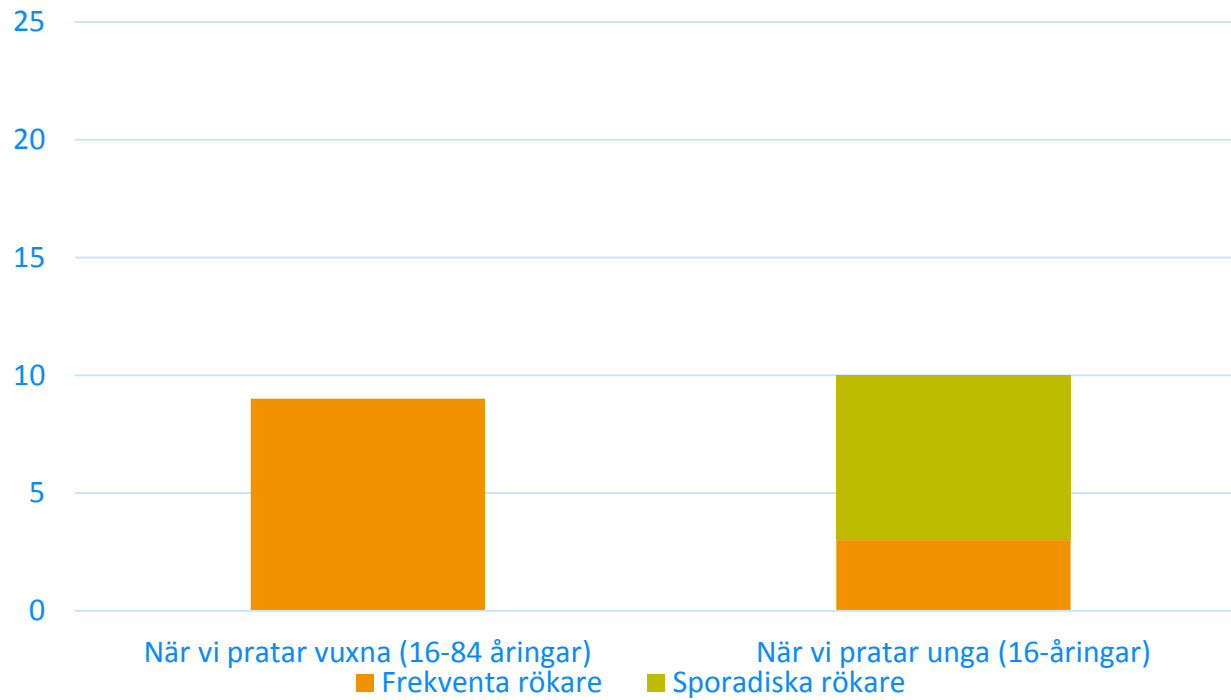
* VAD/VILKA VI
PRATAR OM
NÄR VI PRATAR
OM RÖKING

* HUR UTBREDD
ÄR RÖKNINGEN
BLAND 16-
ÅRINGAR I
SVERIGE?

* UTVECKLING
OCH KONTEXT

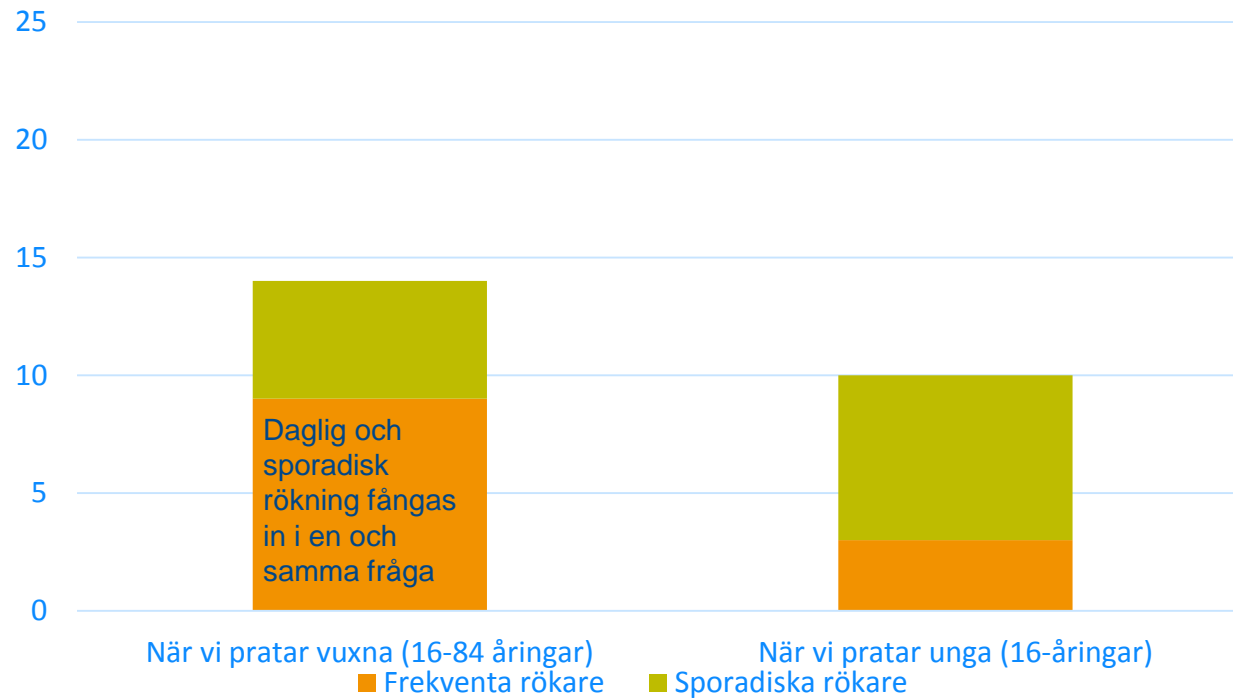
* VAD VI
PRATAR OM
NÄR VI
PRATAR OM
RÖKING

Andel rökare i befolkningen 2016

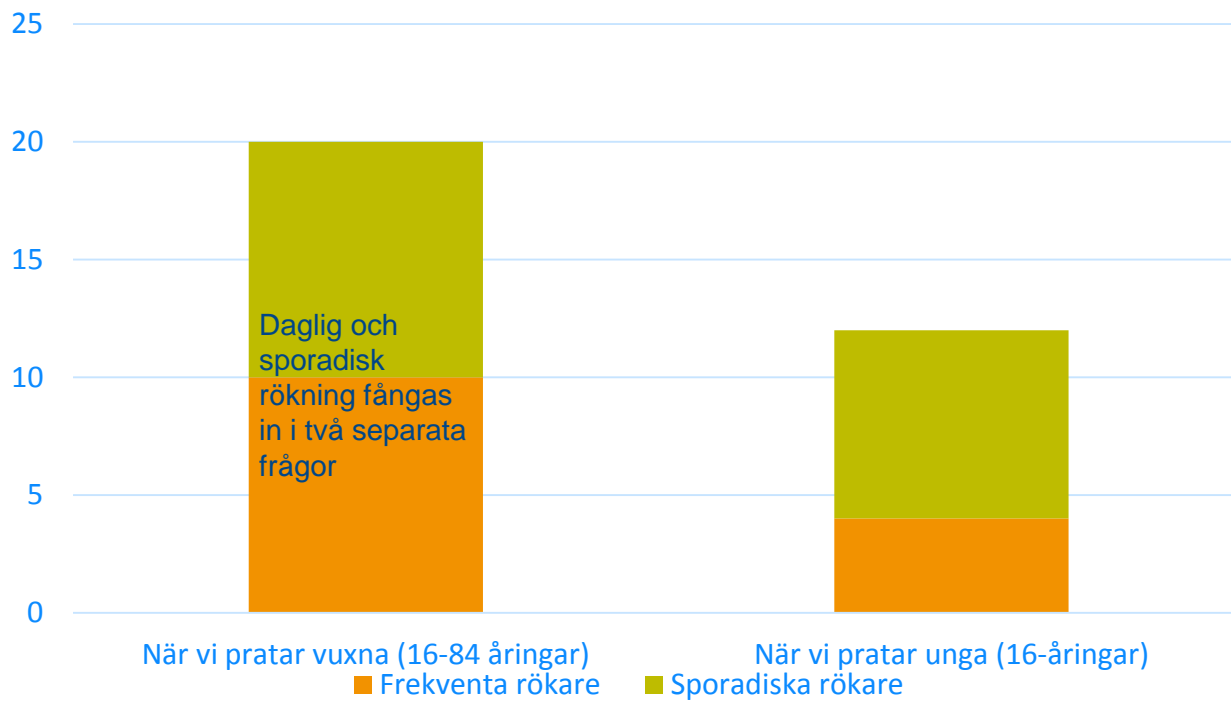
* VAD VI
PRATAR OM
NÄR VI
PRATAR OM
RÖKING

Andel rökare i befolkningen 2016

* VAD VI
PRATAR OM
NÄR VI
PRATAR OM
RÖKING

Andel rökare i befolkningen 2015

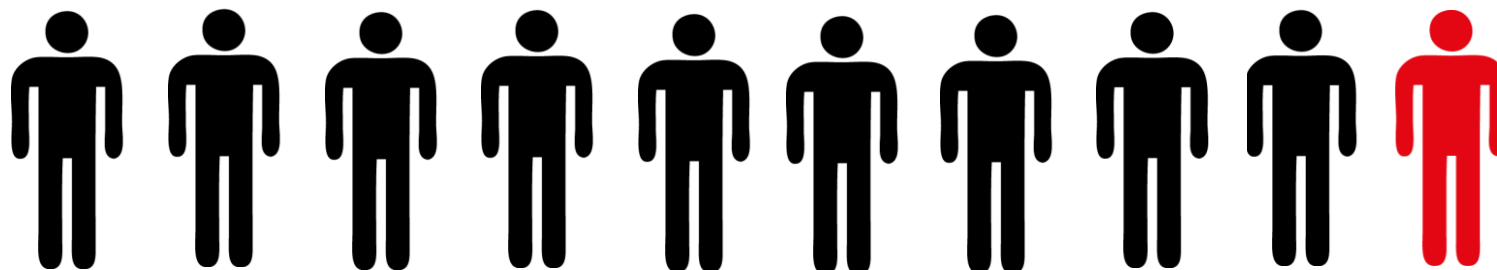

* HUR UTBREDD
ÄR RÖKNINGEN
BLAND 16-
ÅRINGAR I
SVERIGE?

10 %

3 % frekventa rökare och 7 % sporadiska rökare

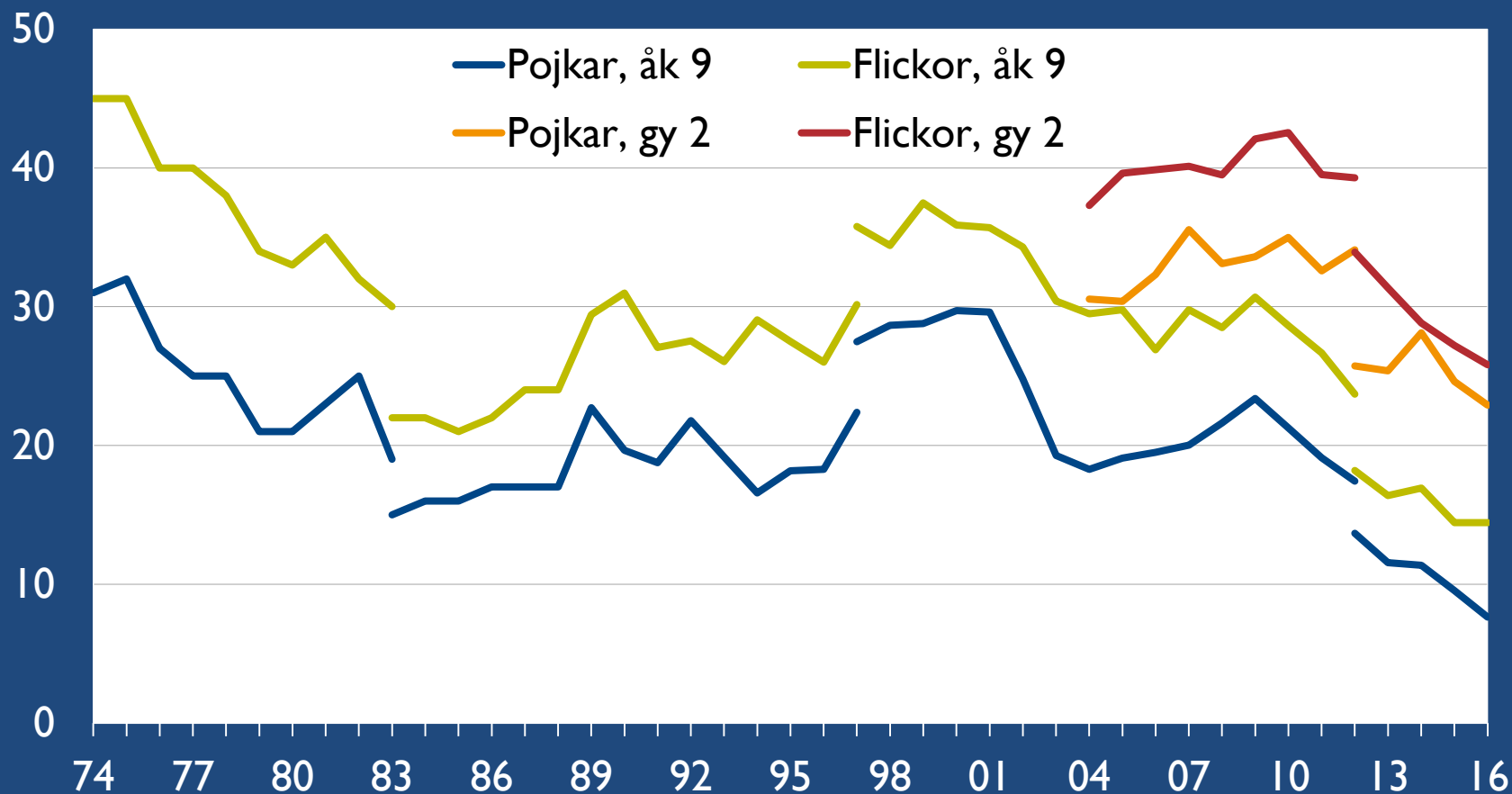
M.a.o. var tionde 16-åring

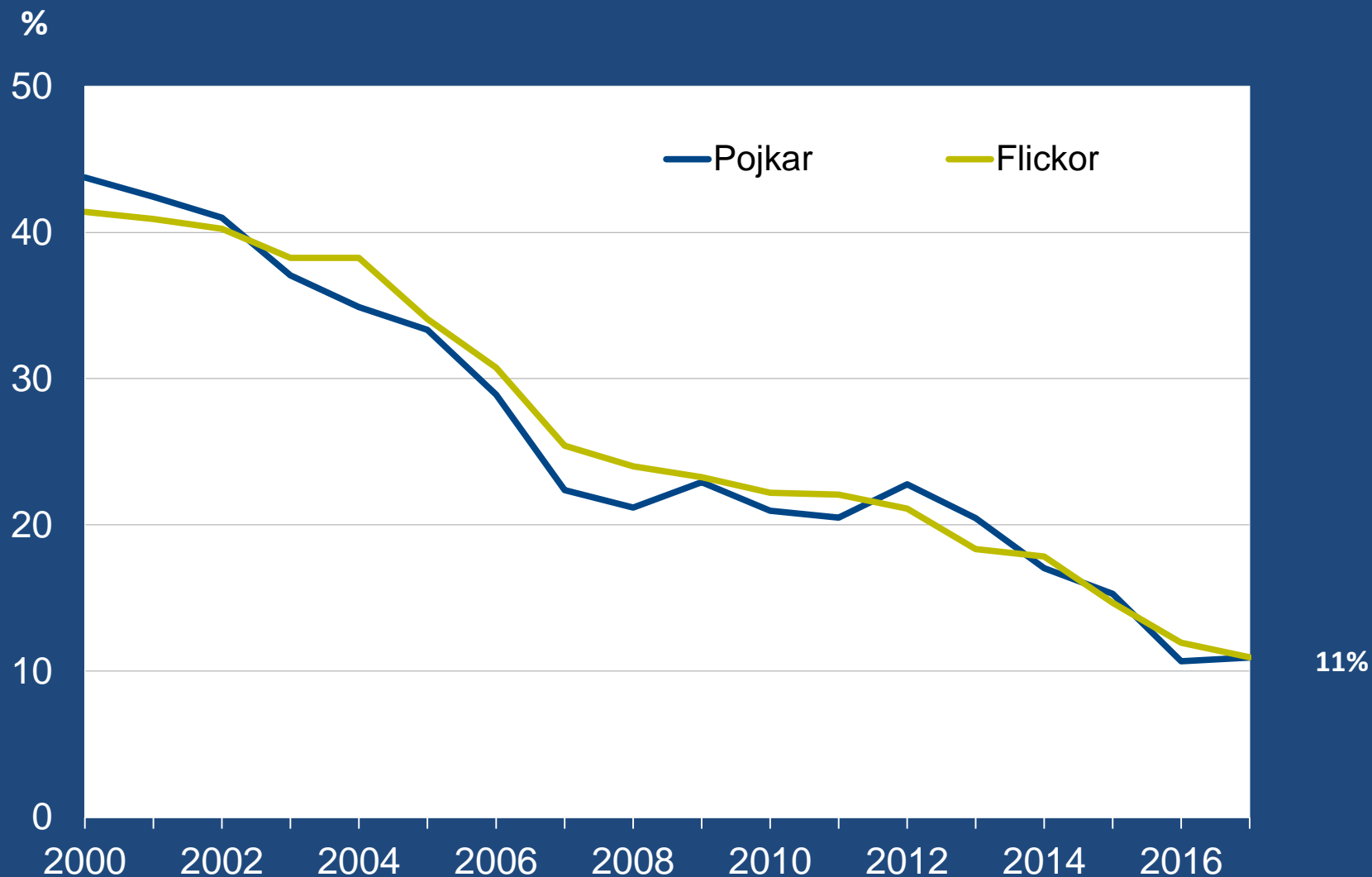
* UTVECKLING
OCH KONTEXT

Andelen rökare i årskurs 9 och gymnasiets år 2. Procentuell fördelning efter kön. 1974–2016.

Procent

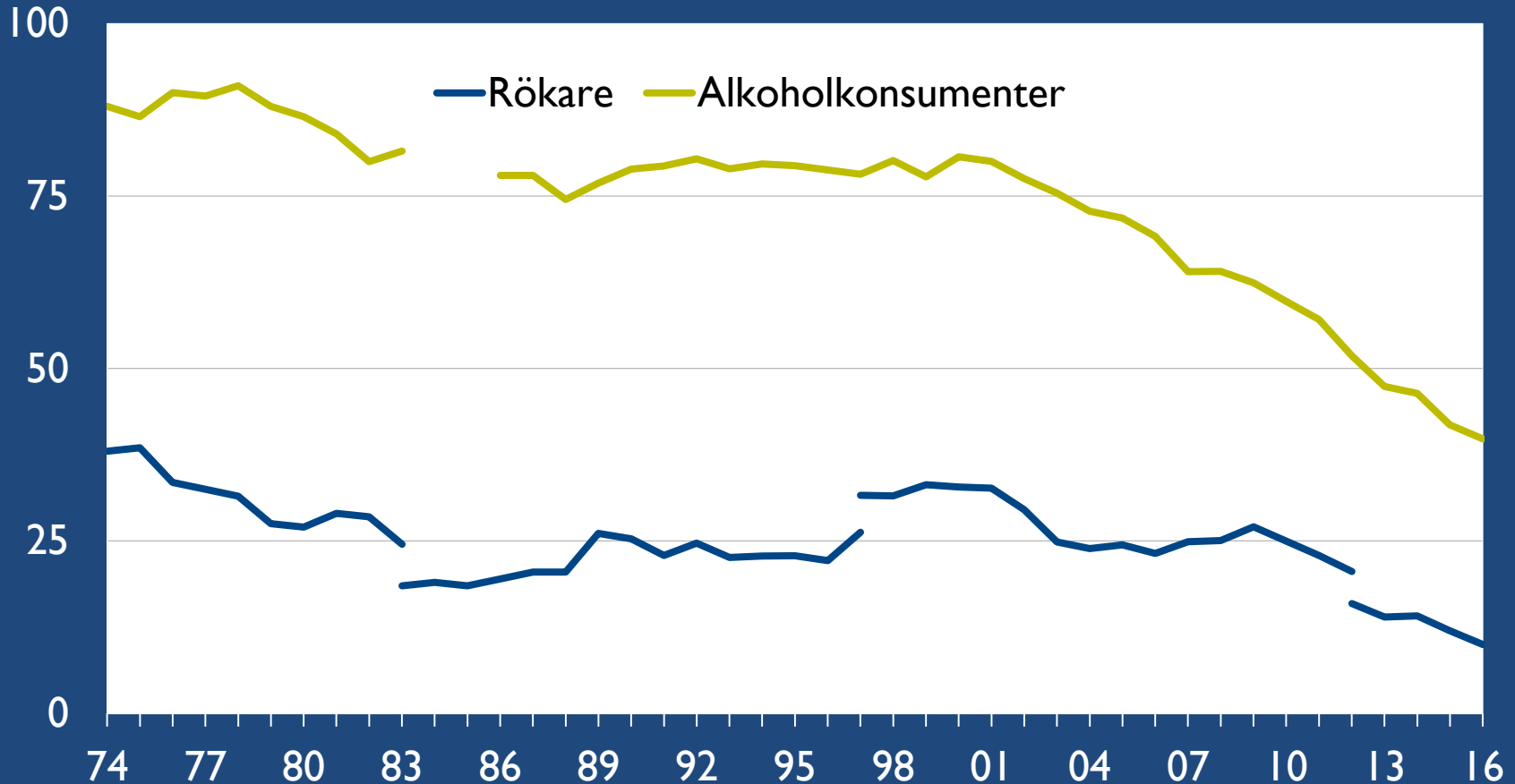
2000–2017. Andelen 16-åriga elever som svarar att de rökt minst 1 cigarett vid 13 års ålder eller tidigare. 2000–2017.

Andelen rökare och alkoholkonsumenter bland 16-åringar i Sverige 1974-2016

Procentuell fördelning efter kön.

Procent

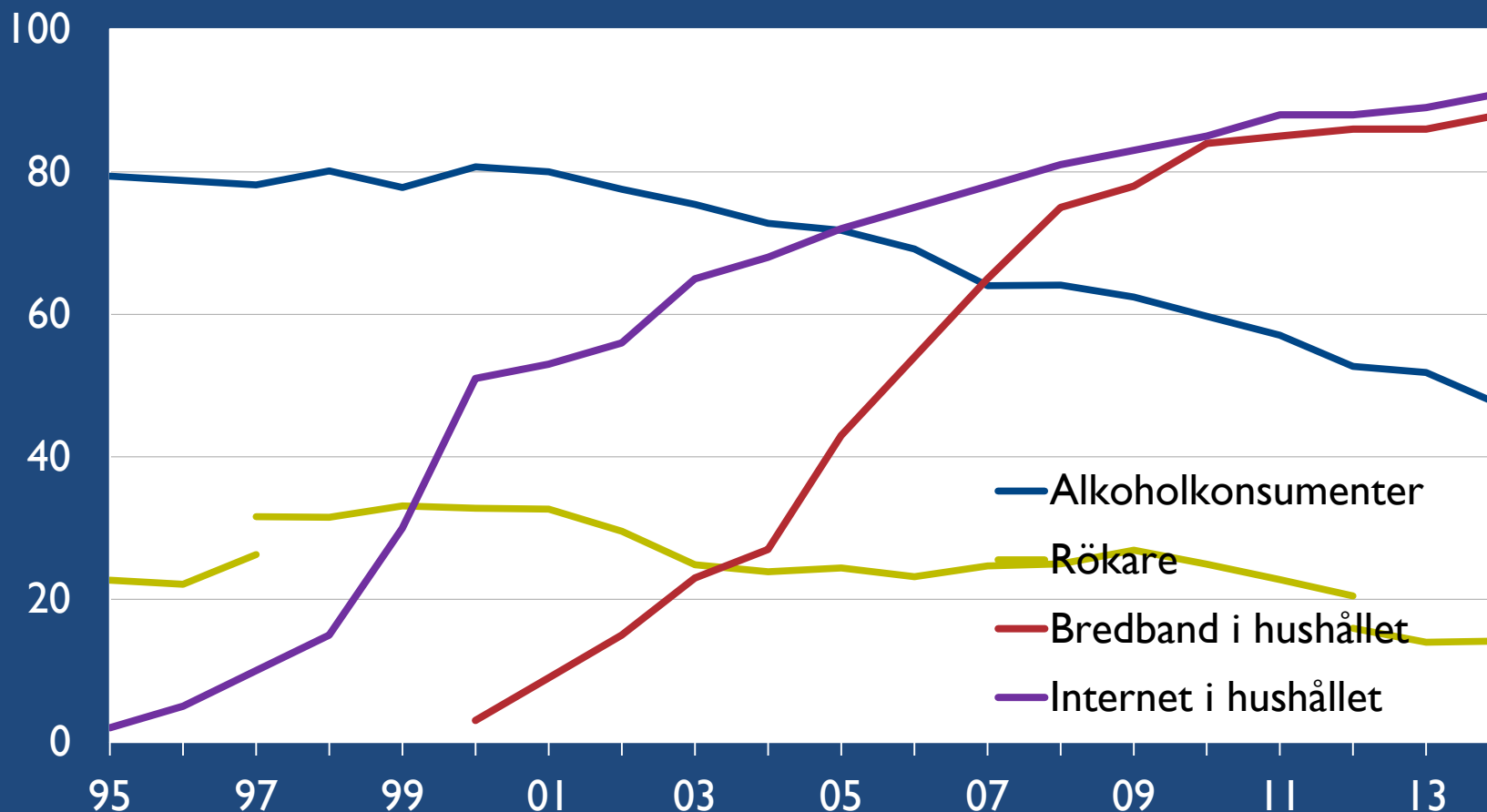

Förklaringar långsiktiga utvecklingen?

- **Förlängd barndom/ungdom (högre etableringsålder, senare flytt hemifrån mm)**
- **Ökad ”disciplinering” och skötsamhet över lag**
- **Bredbandsutbyggnad/ökad skärmtid = förbättrad infrastruktur för information och kontakt (olika intresseområden sociala medier, spel, film etc)**
- **Ökad hälsomedvetenhet/kampanjer**
- **Ökat inflytande från icke-drickande kulturer (alkohol)**
- **Global trend/ungdomskultur**
- **Andra droger istället?**

Andelen 16-åriga alkoholkonsumenter och rökare samt tillgången till internet och bredband i Svenska hushåll 1995-2014

Procent

* VAD/VILKA VI
PRATAR OM
NÄR VI PRATAR
OM RÖKING

* HUR UTBREDD
ÄR RÖKNINGEN
BLAND 16-
ÅRINGAR I
SVERIGE?

* UTVECKLING
OCH KONTEXT

Fortfarande röker 10 % av alla 16-åringar

- Hur kommer vi vidare? Hur minskar vi nivån till en-siffrigt tal eller tom 0?
- Vad beror det på att 16-åringar börjar röka? Vad ger rökningen?
- Socialt – lätt att ta kontakt med andra, sammanhang – någonstans att ta vägen på raster, ”rebelliskt”, stressa av?
- Kan andra sammanhang än rökning möta sådana behov i skolan?
- Kan rökning på skoltid öppna för samtal om droganvändning och levnadsvanor i stort, när det ändå behöver konfronteras?

Frågor och tankar?

Clara Henriksson
clara.henriksson@can.se

